

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto VI-6 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 30.3.1959

OB PETI OBLETNICI

Redni spored kulturnih večerov smo začeli v aprilu. Letos smo začetek odložili in že napovedali prvo prireditev za soboto 2. maja 1959. Letošnjo sezono hočemo namreč odpreti s posebno prireditvijo, ki naj bi bila podobna tisti dne 12. aprila 1954., ko smo prvič javno nastopili. V mesecu februarju (tretjo soboto v februarju 1954.) je pred petimi leti bila ustanovljena Slovenska kulturna akcija. Njen prvi nastop je bil napovedan kot umetniški večer. Ob jubileju petletnice napovedujemo sedaj prireditev v sličnem obsegu. In k tej prireditvi danes vabimo!

Skušali si bomo priklicati v spomin najprej dneve in obnoviti zavest navdušenja, ki nas je takrat zajemala. Ali je bilo res samo navdušenje? Težko bi mogli vztrajati pri tej oznaki. V vsem je bilo vse več in da je bilo res, so najbolj zgovorni dokazi sadovi, na katere moremo pokazati. Niso to besede pretiravanja: knjižne police po naših domovih govore o delu naših književnikov; z umetnostnih razstav je odšlo mnogo slovenskih umetnin v naše domove, vrsta gledaliških in glasbenih prireditev je nakazala, kam gre razvoj sveta, ki nas obdaja, in kam moramo korakati pri skrbi za kulturno rast slovenstva.

In resnično smo sodelovali pri rasti slovenske kulture! Poleg knjig, publikacij in bibliofilskih izdaj smo odprli možnost za sodelovanje tistih, ki so pri opremi potrdili sloves naših likovnih ustvarjalcev; glasbene prireditve in gledališke predstave so pokazale višino in omogočile izvajanje izvirnih novih del. Poudarek sodobnosti in skrbi za sodobno idejno problematiko se odraža v reviji Meddobje in v zbornikih in kritika — ne samo naša, ampak tudi tuja — priznava kvaliteto! Ponemod so mnenja celo superlativna. V domovini vedo za naše delo in se ga veselijo!

Vsak pisatelj in umetnostni ustvarjalec je od časa do časa besed priznanja potreben; v zamejstvu je verjetno to edino njegovo plačilo. Bilo bi neiskreno, ako bi trdili, da nam besede priznanja ali zahvale niso šle do srca. Ko pregledujemo te dni zapisnike sej, vrsto sestankov in posvetov, ko pregledujemo vrste sodelavcev in požrtvovalnost članov v odsekih, ki so včasih tudi mesece in mesece pripravljali kulturne večere, moramo priznati, da se je pri tem pokazalo še nekaj, kar presega sile in moči, ki so jih posamezniki mogli nuditi: pokazala se je vera v izpolnitev poslanstva, ki smo ga na kulturnem polju dolžni opraviti. Globoki vrelci idealizma grade dokaze, kot da so neizčrpni.

V petih letih se je okoli Slovenske kulturne akcije zvarila skupina kulturnih delavcev po vseh kontinentih in v Argentini. Ustvarila je sadove, mimo katerih slovenska kulturna zgodovina ne bo mogla brez besed priznanja in pravične sodbe.

Na prireditvi 2. maja vabimo člane, prijatelje, naročnike in vse, ki se z nami srečni zavedajo važnosti kulturnega delovanja. Hočemo jim izreči zahvalo za pomoč in oporo, ki so nam jo v petih letih nudili. Obenem pa naj bi bila to lepa manifestacija poguma in vedrega pogleda v bodočnost!

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Prva prireditev Slovenske kulturne akcije
v soboto dne 2. maja 1959

je posvečena peti obletnici.

Večer bo v izvedbi glasbenega in gledališkega odseka
z izvajanjem izvirnih slovenskih del.

Podroben spored bomo objavili v prihodnji številki "Glasa".

"... Prestavimo se v praznih sanjah v tiste čase, ki jih nikdar ni bilo in ki jih morda nikdar ne bode: naše pesmarice pišejo narečje naših bratov, v šolah ni slovenščine, ampak namesto nje se čuje mila južna beseda; in mislimo si Prešernovo prikazen, ki iz groba vstanši govori učitelju, kateri ravno razlaga Gundulića; z navadno bridko šibo svojega ostrega uma: Ali niste nikdar imeli Trubarja, nikdar Dalmatina, nikdar Vodnika, nikdar Kopitarja Valvazorja, Japlja, Cojza, in Metelka? In koma sem jaz prepeval svoje pesmi? Komu sem razkrival sladko lepoto Vašega takrat še suznega ali vendar milega jezika, Zavoljo vas sem izgubil srečo in veselje na zemlji, zavoljo vas sem šel prežgdat v grob; kakor mati nosi dete, pod srcem, tako sem jaz nekdanj Vas nosil. Pokazal sem Vam pravo pot v deželo duhov, ustvaril sem Vam novo ali vendar domačo besedo, pa samo zato, da ste pozabili mojega truda in imena. Spoštoval sem Gundulića že na zemlji, na onem svetu pa sva res prijatelja; ali tudi on odmajava z glavo, gledajoč vaše početje. Svoje ime, svoje narečje ste zatrli, komu v korist."

FRAN LEVSTIK

Berilo o slovenski književnosti.

Slušatelji

Umetniške šole Slov. kult. akcije
priredijo za petletnico SKA

r a z s t a v o

v prostorih Umetniške šole na Alvarado 50, Ramos Mejía. Razstava se bo pričela v soboto 18. aprila t. l. ob 19. h. in bo odprta tudi še vso nedeljo 9. aprila. Razstavljajo: I. Bukovec, A. Kržišnik, A. Makek, Fr. Papež, D. Žušteršič, J. Vombergar in M. Žirovnik.

MEDDOBJE, IV - šte. 3

je dotiskano in ga bomo razposlali v prihodnjem tednu

Dotiskana je tudi knjiga
Avr. Avguštin - Fr. Ks. Lukman
KNJIGA O VERI, UPANJU IN LJUBEZNI

in jo bomo začeli razpošiljati v teh dneh.

odmevi

"Svobodna Slovenija" (št. 12, z dne 19. III. 1959) prinaša kritiko pesniške zbirke K. VI. Truhlarja "Nova zemlja", ki jo je napisal S. Srebrnič. Med drugim pravi:

"Kot svoje 30. izdanje nam Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu poklanja dvajset ličnih pesmi K. VI. Truhlarja. Ovitek, ki se mi zdi že nekak uvod v pesmi — na pepelnem dnu med ravnimi temnejšimi pasovi temno rdeč napis, je izdelal France Papež. Knjiga ima naslov "Nova zemlja" — to ni zemlja strasti in krvi, upanje in razsulo, to je knjiga ubranosti in harmonije, ni zemlja viharja in prevrata, v božji biti je zasidrana, iz nje raste, v njej ima svoj obstoj in pomen. Pesmi so pisane v prostem ritmu, misel si poišče obliko, da bi zunanji okvir ne motil ubranosti, so strani brez števil in kazalo je le seznam naslovov. Napačno bi bilo misliti, da nam te pesmi približa že bežen pogled nanje, treba jih je brati počasi in preudarno, potem se nam dotaknejo duše in sledimo pesnika na njegovi poti, ki dviga stvari vedno više v metafizični svet in najde v tem novo harmonijo stvari — novo zemljo. Te vrstice naj bodo le majhna osvetlitev zbirke.

V prvi pesmi je pesnikovo srce še čakajoče — vendar se ubira na novi metafizični odnos do stvari...

Knjiga bo všeč vsem, ki si jo duhovno prisvojijo."

Iz Venezuele piše L. I. med drugim:

"Sporočiti hočem samo to, da sem zadujo pošiljko, knjigi *Moj svet in moj čas* in *Ljubljanski triptih*, v redu prejel in z užitek in veseljem prebral, predelal, itd. Ne vem, česa naj bi bil bolj vesel, ali privlačne plemenite vsebine, ali plemenite zunanje opreme. Na prvi pogled se vidi, da tega ne izdajajo ljudje, ki jim je knjiga trgovsko blago, kakor je drugim trgovsko blago vse, kar je na trgu... Knjiga jim je duhovna dobrina, ki jo ljubijo. Tega je človek pri taki lepi zunanji opremi vesel: ljubezen do knjige, ki se bere s platnic."

kronika

— Senat Katoliške univerze v Buenos Airesu je imenoval dr. Milana Komarja za rednega profesorja na filozofski fakulteti. - Čestitamo.

— Akademski slikar Božidar Kramolc je razstavil v marcu kolekcijo 15 oljnatih slik pri Picture Loan Society, v Torontu. Razstavljena olja so povečini pokrajine in študije sončne.

— Slovensko umetnost je zadela velika izguba. V Ljubljani je umrl akademski slikar Francé Pavlovec. Bil je izredno močna osebnost in je ves živel za slikarstvo. Savsko polje nad Ljubljano je v njem dobilo svojega pesnika in poveljevalca. Ni se priključil nobeni struji in je poleg G. A. Kosa najslabša slikarska osebnost po dobi slovenskih impresionistov. Umrl je v času, ko bi mogla njegova izrazna sila doseči najvišjo stopnjo.

obrazi in obzorja

DUHOVNIK, JEZUIT, PROFESOR, PESNIK

"...Človek se sprašuje, ali ni svetost najčistejša oblika poezije."

Avguštin ima prav: tudi jaz si nič ne želim nazaj v ne-bogljeno in jecavost mladih let. Le za navdušenji in odkritji mi je včasih žal. Kakšen čudež, ko je brat poleti prinesel domov še sveže Gradnikove "Večne studence"! Zdaj so taka odkritja vedno bolj redka. "Večni studenci" res ne rastejo na vsaki veji, a pravi vzrok je vendarle v meni: "Zdaj so moje oči zrele," bi rekel Truhlar; niso več tako preproste, srce je bolj zahtevno, pamet je bolj previdna. A ko sem se oni večer zbit vrnil domov in me je iz kupa pošte pozdravila "Nova zemlja", me je spet prevzelo tisto svečano občutje, da sem ko za obred zagrnil okno, pospravil mizo in približal luč. Bil sem srečen.

Ekspressionizem je proti površinski čutnosti impresionizma poudaril ustvarjalno silo domišljije, kraljestvo duha proti kraljestvu stroja; v ospredje je postavil človeka in njegova temeljna vprašanja, posebno po strahotah prve svetovne vojne. Nam je dal najmočnejšo — če ne prvo religiozno liriko in je močno vplival na vse kulturno življenje med obema vojnoma.

Truhlar je začel pisati pred kakimi petindvajsetimi leti, ko je izšla Kocbekova "Zemlja". Ko je po dvajsetih letih spet prišel za pero, ni zatajil svojega rodu in svoje mladosti, le da je sedaj sad, kar je bilo tedaj cvet: mnogi so utihnili, Anton Vodnik se ponavlja do omlednosti, samo Udcvič in Truhlar sta imela dovolj moči, da sta kopala za zlato žilo naprej; prvi je dosegel dobrošno izrazno moč, a njegov svet je še preveč meglen, včasih skoraj papirnato odmišljen. Truhlar je morda izrazno skromnejši, a je zato bolj enovit in dokončen. Ekspressionizem je v njem dosegel cilj: "težki motni karmen" je bil krik, vprašaj, protest, zdaj pa je mir, sijaj, blaženo sožitje. Ostanki ekspressionističnih prispodob, ki jih zasledimo v "Novi Zemlji", imajo torej čisto drugačen pomen in veliko več stvarne podlage: tudi jaz sem videl tiste žganordeče, žolte ploskve brega, ognjenožolto, težko oblo sonca nad vele mestom, vrt dehtečih oranž; pa me vseeno motijo ("rjavovijoličasti pót", "sivomodri pasovi", "kobaltno-sinji dnevi"). Besede se hitro starajo, kmalu izgubijo blešč in zvočnost in pojo počeno.

Truhlar je na osebni ravni našel ravnotežje; vsaka stvar je na svojem mestu, vsa razmerja so jasna in pravilna: stvar in Bog, tvar in duh, minljivost in večnost, narava in milost. Veliko ljudi živi v takem vedrem svetu, ki pa je kljub družabnim učinkom osebna zadeva. Za nas je trenutno najvažnejše, da je pesnik našel za svoje notranje ravnotežje v sodobni pesniški govorici docela enakovredno posodo: znamenje, da so elementi nove velike krščanske sinteze že v zraku. Meddobje traja že več kot dvesto let. Vsi znaki velikih prehodnih dob, ko umira stari svet in se poraja nova oblika civilizacije, so se že uresničili. Michel de Saint-Pierre, avtor "Aristokratov", mi je zadnjič po predavanju dejal: "Veste, zelo mi ugaja vožnja s športnim avtom."

— Umrl je vodilni avstrijski pisatelj Josef Frid. Perkonig, star 69 let. Njegov oče je bil Slovenec, koroških Slovencev "Kronika" je posvetilo lep nekrolog in podčrtalo njegove zasluge tudi za slovensko slovstvo.

— Dr. Vinko Zwitter je v Celovcu izdal knjigo "Kaj naj vemo o mo-

Posebno na ovinkih: Za vsako vijugo nova pokrajina. Tak je naš čas: kmalu bomo spet gradili katedrale, lepše in večje kot v XIII. stoletju. Drugačne seveda; morda le duhovne; a prave katedrale: od zemlje do neba!"

Zato se mi zdi, da ni le anagrafska zanimivost, če je Truhlar duhovnik, jezuit, profesor bogoslovja na Gregorijani v Rimu in je obenem z "Novo zemljo" izdal v latinščini "Strukturo duhovnega življenja".

"Nova zemlja" je napoved novega ravnotežja, po katerem vse človeštvo zavestno ali nezavestno teži.

Truhlarjev slog odlikuje za vse zdrave sodobne umetnike značilna stroga, skoraj asketska natančnost izraza; nič ni slučajnega, primitivnega, vse je pretehtano in prevejano; navidezna preprostost zahteva veliko več truda, tehnike in okusa kot ustaljene klasične oblike, ker je pač čisto posebna, enkratna govorica. Pri Truhlarju ima svoj delež brez dvoma tudi njegovo vsakdanje znanstveno delo, ki predpostavlja točno in jedrnat izražanje. Nov dokaz, da znanost umetnosti ne nasprotuje, kakor smo se včasih učili, ker je tudi pesnik *homo sapiens* tudi kadar pesnik: znanost ubije le, kar je bilo preslabotno, de bi živelo; znanost odkriva posebne vrednote in more zbuditi v umetniku estetski odmev. Umetnost namreč ni "alogični trenutek duha", nekaj polsen blodne podzvesti, ampak veselje, ki prevzame duha, ko se zave lepote in jo spozna. — Znanstveni navedek iz Akvinca v pesmi "Prostorje je težko", ni zgolj slučaj ali razkazovanje.

Truhlarjeva pesem je mir, ubranost, vedrina, zrelost, kajti njegovo notranje ravnotežje ne počiva na kakšni drugotni lastnosti bitja, ampak v bivanju; njegov mir ni trenutni mir pred viharji, ne mir pokopališča, njegovo ravnotežje ni vodoravnost trupla brez duše, ampak dinamično ravnotežje bivanja v Bivanju (marksisti naj mi oprostijo veliko začetnico!): vse kar je, je v Bogu življenje. Bog pa je tudi estetski dej, v notranjem razmerju Trojice (Bog vidi sebe v Besedi, njuna ljubezen je Duh, v istovetnosti nedeljivega bistva) in v svojem življenju *ad extra* (Bog spoznava stvari in jih s tem ustvarja).

Odtod tudi posebni ritem in kompozicija, ki sta tako navdušila komponista Geržiniča: večni ritem morja in vetra v puščavi je to, ritem potujočih oblakov in utripajoče žile, — ritem življenja v življenju (ritem, ki teče ko zlata nit skozi vse Bano-ve skladbe in jim daje religiozno vrednost).

Papeževa oprema je lepa, a morda preveč statična: izraža plemenito ubranost "Nove zemlje", ne pa njene silne dinamike, ki je enako bistvena.

Ne bom ponavljal, kar je že Geržinič na teh straneh lepo povedal. Upam, da se bodo oglasili še drugi. Vsa kritika sicer ne odtehta enega samega dobrega verza, a marsikaterega dobrega verza bi brez kritike ne bilo.

RAFKO VODEB (Louvain)

derne gospodarstvu". Knjiga obsega 107 strani in razpravlja o raznih gospodarskih in socialnih vprašanjih naše dobe.

— Izdaja Zbranih spisov Ivana Tavčarja se bliža koncu. Državna založba je v zbirki Zbrana dela slovenskih pisateljev in pesnikov

izdala VII. knjigo Tavčarjevih spisov. Urednica vsega Tavčarjevega zbranega dela, dr. Marja Boršnikova pravi v uvodu, da so bili v knjigo sprejeti vsi Tavčarjevi krajši spisi, podlistki pripovednega značaja, reportaže in satirično-polemični spisi.

— Francoska založba NRF izdaja zbirko Pleyade, v kateri izhajajo dela svetovnih in francoskih klasikov v naravnost luksuznem tisku in opremi. Pod uredništvom pisatelja Raymonda Queynauja je izšla v isti zbirki Encyclopedie Universelle in dve knjigi sta posvečeni Zgodovini svetovne literature. Posamezna poglavja so pisali znani strokovnjaki za literarno zgodovino, mnogo prispevkov pa nosi imena, ki so verjetno psevdonimi. Tako je prispeval spis o slovenski književnosti avtor, ki ima poljsko ime in v skromnem pregledu je polno netočnosti. O slovenski književnosti citira podatke srbskih in hrvatskih avtorjev. Prešeren je Presern in mlado katoliško generacijo okoli Dom in sveta v letih okrog 1920 zna karakterizirati na ta način, da pove da je njen glavni predstavnik pesnik "Josip" Gradnik. Posamezne literature imajo svoja poglavja in imamo tako pregled slovenske, hrvatske in srbske literature. Zelo značilno pa je, da nastopa tudi "jugoslovanska književnost", ki pa ne zajema vseh jugoslovanskih narodov, ampak se je rodila, ko je jugoslovansko ozemlje (ozemlje kraljevine Jugoslavije) zajela komunistična revolucija. Z nastopom komunistične borbe v letu 1941 oz. 1942 se je začela nova doba in takrat se je tudi rodila jugoslovanska književnost. Avtor — neznano ime v literarni zgodovini — začelja pohod te nove književnosti v Sloveniji in daje na prvo mesto pesnika Draga Kajuha-Destovnika in za njim Mateja Bora-Pavšiča in tudi ostale pesnike in pisatelje v Jugoslaviji karakterizira in navaja v toliko, kolikor so se vključili v komunistično revolucijo (na pr. Vladimir Nazor). Nova jugoslovanska književnost je poslej pod vplivom življenja partije in začrne smer in snov po l. 1948, ko je partija prelomila s kominformom, itd. Avtor priznava, da so pripadniki te književnosti srkali sokove pri sovjetskih avtorjih, zlasti jim je bil vir vsega pesnik Majakovski, dočim so se vplivom Jesenjina izogibali. Ves razvoj te jugoslovanske književnosti se poslej baje razvija na vzajemnosti, ki raste iz sodelovanja med partijo in umetnostnimi ustvarjalci. — Skupna jugoslovanska literatura se je torej začela s komunistično revolucijo, ki je zajela ves teritorij. Danes pa partija že vlada teritorij tako, kakor da bi bilo vse ozemlje prežeto z istim duhovnim, zgodovinskim in idejnim konceptom, le skupnega enotnega jezika še nima. — Zanimivo je dejstvo, da se širijo glasovi o tem, kako je umrl pesnik Kajuha-Destovnik. Doslej je veljalo, da je padel v boju za okupatorji, po novejših podatkih pa so na razpolago dokazi, da je padel, ker ga je partija sklenila likvidirati, ko je začel obsojati nekatere njene sklepe.

— Goriška prosvetna društva so ustanovila svojo osrednjo organizacijo, ki se imenuje "Zveza slovenske katoliške prosvete". Za prvega predsednika je bil izvoljen prof. Mirko Filej, uvodno predavanje na občnem zboru pa je imel dr. Anton Kacin.

— V Ljubljani so slovesno proslavili 40 letnico Slovenskega gledališča. Dne 6. februarja 1919. se je prvič dvignil zastor ljubljanskega dramskega gledališča in z odra je prvič zadel slovenska beseda. Igrali so Jurčičevega "Tugomerja".

doma in po svetu

— Založbe v Ljubljani so za leto 1958 napovedale izid treh izvirnih slovenskih romanov in sicer dela pisateljev Miška Kranjca, Mire Miheličeve in Borisa Pahorja. Do konca leta 1958 nobeno teh del ni izšlo. Roman Mire Miheličeve bi moral iziti že v aprilu, delo tržaškega pisatelja Pahorja pa je napovedala Slovenska Matica.

— Prevajalci so imeli mednarodni kongres v Varšavi. Jugoslovanske prevajalce je zastopal predsednik Hrvatske zveze prevajalcev, Zlatko Gorjan. Na kongresu je imel dvoje predavanj in sicer je v francoščini predaval o literarnem prevajalcu v Jugoslaviji, v angleščini pa o socialnem in legalnem položaju prevajalcev v Jugoslaviji.

— Ameriške literarne revije so z veliko zaskrbljenostjo sprožile anketo o pojavu, kako pada število bralcev knjig v ZDA in po vsem svetu. Opažajo, da postaja televizija največji sovražnik knjige. Zlasti mladina cele dneve buli v aparate in sploh nima časa za knjigo, komaj da predela šolske knjige. Po ameriških domovih je redek pojav, da kdo sede v kot in se preda knjigi ali resni reviji. Ko je pred desetletji zavladal film, je bila enaka kriza v gledališčih, vendar so jo kmalu premagali. Sedaj se vprašujejo, kako bi oživili zanimanje za lepo knjigo in kulturno delo sploh.

— Dnevnik Ane Frank je najbolj brana knjiga v Nemčiji (knjiga je izšla tudi v slovenskem prevodu v Ljubljani). V Zahodni Nemčiji je bilo prodanih 309.000 izvodov. Na drugem mestu je prevod romana Pearl S. Buck "Žene iz hiše Wu"; knjiga je dosegla naklado 240.000 izvodov. Na tretjem mestu pa je roman Thomasa Manna "Die koenigliche Hoheit" (naklada 200.000); sledi Štefana Zweiga "Fouché" (naklada 171.000 izvodov) in Franza Kafke "Proces" (naklada 170.000).

— Poroča neka statistika, da je izšlo v Vzhodni Nemčiji leta 1955 1212 knjižnih izdaj v skupni nakladi 12 in pol milijona izvodov. Od tega so Goetheja in Shillerja izdali 3 milijone izvodov. Na vsakega prebivalca Vzhodne Nemčije odpade 5,6 % knjig, v Zahodni Nemčiji 2,6 %, v Angliji 5,72 %.

BREZ VELIKEGA TRUDA, BREZ VELIKIH STROŠKOV LAHKO MNOGO PRIPOMORETE KULTURNI AKCIJI. NE ZAVRZITE TEGA GLASU. POŠLJITE GA PO NAVADNI POSTI KOT TISKOVINO NA NASLOV SVOJEGA PRIJATELJA V TUJINI, KI NAŠEGA DELA SE NE POZNA.

v Franciji 2,32 %, v ZDA 1,02 % in v Španiji celo samo 0,55 % knjig. V Sloveniji odpade na vsakega prebivalca troje knjig. Slovenci torej prekašamo celo Francoze!

— Umrl je v Ljubljani, v 82. letu starosti, slovenski pisatelj dr. Alojzij Kraigher.

— Stanko Janež, avtor Zgodovine slovenske književnosti je izdal knjigo: Vsebine literarnih del. V prvem delu je zajel dobo do prve svetovne vojne in napoveduje še drugi del. V domovini knjigo priporočajo kot pripomoček pri učenju slovenske književnosti. Delo je izšlo pri založbi Obzorja v Mariboru.

— Novi 40. zvezek Velike sovjetske enciklopedije je izšel z dveletno zamudo. V njem je objavljen nepodpisan članek o Stalinu, da si so vsi prispevki v enciklopediji podpisani. V prejšnji izdaji je bilo Stalinu posvečenih celih 97 strani, tokrat pa ima samo 5 strani. Pisec šteje Stalinu v dobro, da se je boril proti trockizmu in sploh proti revizionizmu, obsoja pa Stalina zaradi tega, ker da je zapel "sovražnikom ljudstva" Jagodi, Ježevu in Beriji ter da je čisto napačno vrednotil svetovno politiko ob izbruhu druge svetovne vojne. Najbolj pa se je Stalin zmotil pri vrednotenju pakta s hitlerjevsko Nemčijo. Zaključuje pa se članek z ugotovitvijo, da je "stalinizem" iznajdba sovražnikov komunizma in kdor se bori proti "stalinizmu", se bori proti marksizmu in leninizmu.

— Pri založbi Kindler v Münchenu je izšel roman Slovenca Igorja Šentjura (ali je sorodnik komunistične prvakinje Lidije Šentjure?). Roman nosi naslov "Gebot für den Mörder — Molitev za

morilca". Igor Šentjure je bil pisatelj že v domovini in bi moral javno nastopiti v knjigi "Novele štiri", s katero je nastopila mlajša generacija pisateljev. Pred izidom knjige pa je Šentjure pobegnil iz Jugoslavije in je knjiga potem izšla pod naslovom "Novele treh". (V isti zbirki sta sodelovali tudi pisatelja Kovačič in Bohanec). Roman obravnava zgodbo iz neuspelega madžarskega upora v letu 1956. Švicarski tednik "Die Weltwoche" je objavil o delu zelo lepo kritiko in pravi, da je to najlepši literarni prikaz iz madžarske revolucije. Šentjure izjavlja, da pripada skupini, ki jo je v Jugoslaviji vodil Milovan Djilas.

— Založba Obzorja v Mariboru je tudi izdala pesniško delo rimskega pesnika Gaja Valerija Katula. Prevod je oskrbel Jože Šmit. Zbirka vsebuje 56 pesmi, manjše pesmi, ki jim je avtor dal ime "nugae".

— Sovjetski pisatelj Vsevolod Kočetov, glavni urednik "Literarnaje gazete", je napisal roman "Bratje Jeršovi", ki je poskus ovreči miselnost, ki preveva Pasternakov roman "Doktor Živago". V romanu pravi, da so junaki iz romanov Dudinceva in Pasternaka čisto nepotrebni in škodljivi za sodobno družbo. Ruski pisatelj se mora nasloniti na delavstvo in se ostro obrniti proti intelektualcem, ki povzročajo težave partiji in ki so zakrivali revolucije na Madžarskem in na Poljskem leta 1956. Najslabša oseba v romanu Kočetova je junak, ki je podoben Živagusu. Vendar je pisatelj slabo natekel pri kritiki in na zborovanju Zveze sovjetskih književnikov so si nekateri člani upali obsoditi javno gonjo proti intelektualcem, kot jo oznanja glavni urednik tako močnega glasila, kot je "Literarnaja gazeta".

ZA PETO OBLETNICO!

Slovenska kulturna akcija se je potrudila, da izpolni svoje obljube in izvede svoje načrte!

Vabimo Vas, da jih izpolnite še Vi in sicer:

da plačate zaostalo naročnino in članarino,
da pridobite vsaj še enega novega naročnika,
da prispevate mecenski dar,
da darujete za tiskovni sklad!